

3259 b

CONFORM CU ORIGINALUL

ÎNTREBARE

Către: Ministerul Culturii

Domnului Ministru Bogdan Gheorghiu

De la: Senatorul Vlad Alexandrescu

Obiectul întrebării: Repercusiuni economice și sociale considerabile pentru industriile culturale și creative.

Stimate Domnule Ministru,

Criza sanitară legată de pandemia COVID-19 a afectat deja profund și durabil sectorul cultural din întreaga lume și, în chip deosebit, pe cel din România. Măsurile de izolare luate de stat pentru a stopa evoluția molimei au restrâns drastic accesul la cultură și slăbesc dramatic funcționarea sectorului cultural în ansamblul lui.

Închiderea activităților culturale și anularea evenimentelor culturale au repercusiuni economice și sociale considerabile pentru industriile culturale și creative. Toate festivalurile din România au fost deja sau vor fi probabil anulate: Festivalul internațional de film documentar și drepturile omului “One World”, TIFF, Festivalul internațional de teatru de la Sibiu, Festivalul Shakespeare de la Craiova, FILIT, Festivalul de film documentar ASTRA, Electric Castle, Untold, Rockstadt Extreme Fest, Festivalul de muzică Rock Posada și multe altele. Unele au loc în online, altele speră să se reprogrameze, altele pur și simplu nu vor mai avea loc anul acesta. Pentru majoritatea s-au vândut deja bilete, organizatorii au făcut plăți prealabile altor firme, pentru servicii necesare unei desfășurări profesioniste. Companiile de asigurări nu despăgubesc, pretextând că “pandemia” nu este trecută printre “evenimentele” asigurate.

Situația socială și economică a artiștilor și a profesioniștilor culturali, în special antreprenorii individuali și întreprinderile mici și mijlocii, este critică și, în viitor, incertă. Piața cărților a scăzut în România cu 70% în timpul stării de urgență. Muzeele sunt închise. Circuitele turistice în jurul monumentelor clasate în patrimoniul mondial UNESCO și în Lista monumentelor istorice sunt întrerupte. Turismul local este afectat 100% de măsurile de restricție.

Expozițiile temporare sunt închise. Filarmonicile nu mai țin concerte. S-au anulat toate spectacolele de operă, de balet, de dans contemporan. Hub-urile culturale s-au oprit. Nu numai că publicul este tăiat de artă, dar o mare parte din creatori nu mai pot face ei înșiși artă. Orice proiect

Adresa: Calea 13 Septembrie nr. 1-3, sector 5, București, cod poștal: 050711

care implică mai mulți artiști este interzis, dar nici individual artiștii nu mai pot, de multe ori, lucra.

Efectele stării de urgență asupra culturii sunt numeroase și foarte toxice, impactul asupra muzeelor, artiștilor și profesioniștilor creativi, respectiv asupra industriei muzicale, a teatrelor, sunt enorme.

Accesul la cultură precum și diversitatea expresiilor culturale au devenit aproape inexistente pentru o mare parte din populație. Anularea manifestărilor locale, a obiceiurilor comunitare și a altor evenimente artistice este înăbușitoare pentru comunitățile care nu-și pot practica tradițiile.

De asemenea, criza dăunează diversității culturale și accentuează procesul concentrării și normalizării sectorului cultural, în sensul instituționalizării, centralizării și monotoniei. Importanța culturii și rolul fundamental pe care acesta îl joacă ca resursă pentru reziliență, speranță și incluziune socială sunt argumentele fundamentale că susținerea culturii trebuie să fie o componentă-cheie a răspunsului nostru la pandemia COVID-19.

Cultura trebuie să facă parte din sprijinul financiar la nivel național și local, pentru a-și reveni din criză. Chiar în condițiile recăpătării, după 15 mai, a libertății de circulație, aproape toate activitățile enumerate mai sus nu se vor putea desfășura. Solidaritatea trebuie să fie motto-ul nostru pentru următoarea perioadă, este vitală pentru noi, pentru a salva cultura din colaps.

În această perioadă pe diferite platforme digitale au apărut anumite soluții temporare, ca populația să nu se rupă de tot de cultură, inovațiile tehnologice ne-au ajutat și ne vor ajuta pentru o perioadă. Unele teatre, unele festivaluri încearcă să funcționeze on line. Dar distanțarea socială nu trebuie să devină noua normă în cultură. Cultura adevărată trebuie restabilită și trăită prin contact uman. În ciuda potențialului noilor tehnologii, viața noastră culturală nu trebuie să rămână doar online după trecerea crizei.

În chestiunea festivalurilor, cred că statul trebuie să se implice direct. Alte state au creat și au autorizat un sistem de vouchere, care să reporteze obligațiile organizatorilor pentru o dată ulterioară. O garanție a statului pare necesară, altfel e posibil să nu existe încredere. S-ar putea analiza variante de tipul:

1. O definiție clară a perioadei în care evenimentele de muzică live (festivaluri și concerte) de anvergură și cu public numeros sunt interzise și a sintagmei de public numeros (limita de persoane). Această definiție ar oferi claritate, predictibilitate, un cadru de responsabilitate și o șansă de readaptare a strategiei de reorganizare a evenimentelor care nu se mai pot consuma, cu efecte pozitive în tot lanțul de entități prezente în conglomeratul unei producții de eveniment.

2. Biletele care au fost cumpărate să fie în continuare valabile în cazul în care evenimentul se reprogamează de la data inițială la o altă dată ulterioară. Reprogramarea să se poată face pentru maxim 1 (un) an de la data acestei decizii. Dacă organizatorul nu

reprogramează evenimentul atunci să poată oferi voucher valoric cu valabilitate până la 31.12.2021 în aceeași sumă pentru alte evenimente ale organizatorului pe care consumatorul poate să îl folosească total sau în tranșe până la concurența sumei plătite inițial. Altminteri, obligația returnării banilor către cumpărători va duce la blocaje financiare, insolvențe și falimente, problema consumatorului nefiind rezolvată. Soluția extinderii valabilității biletelor completată de soluția voucherelor oferă continuitate existențială pentru organizatori și pentru clientul final deopotrivă care poate printr-o astfel de metodă - care trebuie reglementată legal - să consume serviciile pentru care a plătit.

Având în vedere expunerea făcută, vă rog să-mi transmiteți măsurile pe care Ministerul Culturii le întreprinde pentru a salva cultura, pentru a proteja artiștii și profesioniștii culturali, în special antreprenorii individuali și întreprinderile mici și mijlocii ce activează în domeniul cultural-artistic?

Atașez prezentei soluțiile gândite și adoptate de statele membre ale Uniunii Europene.

Vă rog să-mi răspundeți prin email ✓

Cu aleasă considerație,

27.04.2020

Senator Vlad Alexandrescu

ANEXA

Transmisă de organizațiile din domeniul industriilor culturale și creative.

Germania

Decizia Cancelarului Germaniei, Angela Merkel, în urma conferinței telefonice cu toți Șefii Landurilor din Germania din data de **15.04.2020** a fost că evenimentele cu public numeros joacă un rol important în dinamica evoluției pandemiei astfel că decizia este să se interzică evenimentele până în data de **31.08.2020 inclusiv** (Punctul 9 al minutei conferinței telefonice amintite).

Sursa

oficială:

<https://www.bundesregierung.de/resource/blob/975226/1744452/b94f2c67926030f9015985da586caed3/2020-04-16-bf-bk-laender-data.pdf?download=1>

În data de **02.04.2020**, celula de criză formată de Guvern și denumită “Cabinetul Corona” și Oficiul de Presă și Informare al Guvernului a emis un comunicat de presă oficial (nr. 118/2020) în care, la punctul 2 informează că în cazul evenimentelor care se anulează din cauza COVID-19, organizatorul poate emite un **voucher valoric** persoanelor care au cumpărat bilete înainte de 08.03.2020 valid până la data de 31.12.2021.

În comunicatul de presa amintit, Guvernul explică această măsură: în cazul anularilor în serie intervine o problemă de **lichidități** care pune în pericol sănătatea economică a firmelor iar falimentul reprezintă o amenințare reală. Această soluție de a înmâna un voucher reprezintă o susținere la nivel existențial pentru firme. Ministerul de Cultura și Media a făcut diligențele necesare către Ministerul Justiției și Protecției Consumatorului să **modifice legea** existentă astfel încât organizatorii de evenimente să nu fie afectați de conflicte cu unele prevederi legale în vigoare având în vedere că vor oferi vouchere clienților.

Sursa oficială: <https://www.bundesregierung.de/breg-de/aktuelles/im-sogeannten-corona-kabinett-der-bundesregierung-wurde-heute-folgender-beschluss-fuer-eine-gutscheinloesung-bei-pauschalreisen-flugtickets-und-freizeitveranstaltungen-gefasst--1738744>

În data de **08.04.2020**, Guvernul revine cu câteva precizări de detaliu explicând raționamentele pentru decizia ca organizatorii de evenimente să ofere vouchere ca și formă de ramburs pentru biletele cumpărate. Intitulat Guvernul sprijină industria de evenimente și turism, se explică următoarele:

De ce dorește Guvernul să introducă soluția voucher-ului ?

În concordanță cu legea actuală, persoanele care au cumpărat bilet își pot cere banii înapoi. Însă organizatorii de evenimente/concerte/festivaluri nu mai au venituri. Dacă vor fi obligați să returneze banii, existența lor va fi amenințată profund. Soluția unui voucher valoric este de mare ajutor.

Sunt interesele consumatorului protejate ?

Un eventual val de falimente va însemna că oricum banii nu vor putea fi returnați. Pentru toate biletele cumpărate până în 08.03.2020, cumpărătorii vor primi un voucher cu valabilitate până în 31.12.2021. Dacă voucher-ul nu este utilizat până la data expirării, organizatorul trebuie să restituie banii. Dacă cumpărătorul nu este mulțumit de varianta primirii voucher-ului acesta poate solicita rambursarea banilor însă în acest caz ambele părți vor trebui să ajungă la o soluție acceptabilă.

Poate organizatorul să restricționeze modalitatea de utilizare a voucher-ului ?

Clienții trebuie să poată avea varianta de a folosi voucher-ul pentru același eveniment la data nouă la care a fost reprogramat sau pentru orice alte evenimente ale organizatorului. Nu este permisă restricționarea utilizării voucherului doar pentru evenimentul în cauză anulat și reprogramat.

Sursa oficială: <https://www.bundesregierung.de/breg-de/aktuelles/gutscheinloesung-kulturbranche-1740010>

În data de **09.04.2020**, Oficiul de Presă și Informare al Guvernului a emis un nou comunicat de presă (nr. 120/2020) în care se oferă precizări suplimentare despre soluția voucher-ului. Ministrul Culturii, Monika Grütters, își exprimă aprecierea pentru această soluție găsită. Soluția voucher-ului ia în considerare atât interesele organizatorilor cât și pe cele ale consumatorilor. Perspectivele culturale pot fi menținute în acest fel organizatorii de evenimente sunt protejați de amenințarea lipsei lichidităților. Acesta ar fi fost rezultatul inevitabil al rambursărilor în masă. În același timp, reglementarea servește intereselor consumatorilor deoarece posibilitatea rambursării banilor nu e ceva viabil. Prin intermediul voucher-ului, consumatorul își primește înapoi valoarea biletului.

Sursa oficială: <https://www.bundesregierung.de/breg-de/aktuelles/gutscheinloesung-fuer-abgesagte-kulturveranstaltungen-1742434>

Belgia

Extras din Decretul Ministrului Economiei din **19.03.2020** referitor la activitățile private și publice de natură culturală, socială, festivă, folclorică, sportivă și recreațională decide, printre altele:

Art. 1, alin. 1. Atunci când un eveniment cultural, social, festiv, folcloric, sportiv și recreațional nu poate avea loc din cauza crizei COVID-19, organizatorul are dreptul să ofere persoanelor care au cumpărat bilet un voucher cu aceeași valoare ca biletul.

Voucherul poate fi emis dacă respectă următoarele condiții:

- a. Același eveniment este reprogramat pentru o altă dată, în aceeași locație sau într-o locație apropiată
- b. Evenimentul reprogramat va avea loc în decursul unui (1) an de la data emiterii voucherului
- c. Valoarea voucherului este suma plătită pe biletul la evenimentul reprogramat
- d. Nu se va percepe niciun cost suplimentar beneficiarului pentru înmânarea voucherului
- e. Pe voucher este menționat ca a fost emis din cauza crizei coronavirus

Sursa oficiala:

<http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/bsluit/2020/03/19/2020040675/staatsblad>

Aceasta decizie reamintită în Planul Federal pentru Protecție Socială și Economică în data de 06.04.2020 cu referire la punctul 4 – dispoziții pentru industria de evenimente și anume **menținerea valabilității biletelor cumpărate în cazul în care evenimentul se reprogrameaza.**

Sursa oficiala:

https://www.belgium.be/en/news/2020/coronavirus_launch_second_part_federal_plan_social_and_economic_protection

Consiliul Național de Securitate a anunțat miercuri, **15.04.2020**, că toate evenimentele cu public numeros sunt interzise până în data de **31.08.2020 inclusiv**.

Sursa oficiala:

https://www.belgium.be/en/news/2020/measures_taken_national_security_council_15_april_2020

Alte țări precum **Danemarca, Olanda, Austria și Luxemburg** au pus interdicții similare pentru evenimentele cu public numeros până târziu în vară, Franța momentan a extins această interdicție până la mijlocul lunii Iulie dar sunt semnale că se va alinia la deciziile celorlalte țări menționate mai sus, Spania și Polonia urmează să comunice deciziile pe această temă. De asemenea, considerăm ca țările europene vor alege **același scenariu** atât ca interdicții pentru adunări cu

public numeros cât și ca soluție pentru consumatorii de concerte live și anume voucher-ul și **reglementarea** acordării acestora prin cadru legislativ nou.

Propuneri

În continuare, dorim să vă transmitem câteva propuneri de măsuri pe care noi le considerăm esențiale fi implementate cât mai repede ca și sprijin pe termen scurt:

1. Este nevoie de o definiție clară a **perioadei** în care evenimentele de muzică live (festivaluri și concerte) de anvergură și cu public numeros sunt **interzise** și a sintagmei de public numeros (limita de persoane). Această definiție oferă **claritate, predictibilitate**, un cadru de **responsabilitate** și o șansă de **readaptare** a strategiei de reorganizare a evenimentelor care nu se mai pot consuma, cu efecte **pozitive** în tot lanțul de entități prezente în conglomeratul unei producții de eveniment.
2. Este nevoie ca **biletele** care au fost cumpărate și care să fie în continuare **valabile** în cazul în care evenimentul se **reprogramează** de la data inițială la o altă dată ulterioară. Reprogramarea să se poată face pentru maxim 1 (un) an de la data acestei decizii. Dacă organizatorul nu reprogramează evenimentul atunci să poată oferi **voucher valoric** cu valabilitate până la 31.12.2021 în aceeași sumă pentru alte evenimente ale organizatorului pe care consumatorul poate să îl folosească total sau în tranșe până la concurența sumei plătite inițial. O obligație a returnării banilor către cumpărători va duce la blocaje financiare, insolvențe și falimente, problema consumatorului nefiind rezolvată. Soluția extinderii valabilității biletelor completată de soluția voucherelor oferă continuitate existențială pentru organizatori și pentru clientul final deopotrivă care poate printr-o astfel de metodă - care trebuie **reglementată legal** - să consume serviciile pentru care a plătit.

Note cu privire la specificul industriei

Un festival anual de muzică internațională are un timp de pregătire de un an (**preproducție**). Preproducția este un **conglomerat** de entități ecosistemice și simbiotice în acest angrenaj masiv (artiști, agenții de booking, agenții de touring, case de producție și management artistic, operatori de turism, companii aeriene, operatori hotelieri, operatori de transport, restaurante și firme de catering, firme de marketing și publicitate, companii de sunet, scene, instrumente muzicale și logistica audio-video, servicii foto, servicii de pază, securitate și sănătate, servicii IT, amenajarea arealului evenimentului pentru utilități (ca să amintim pe cele mai importante).

Preproducția operațională reprezintă **costuri în avans** care sunt susținute în majoritate covârșitoare din vânzarea de bilete pentru eveniment (onorarii artiști, rezervări de camere de

hotel, bilete de avion, închirieri echipamente – scene, instrumente muzicale, audio-video - marketing și publicitate, transport terestru și altele).

În același timp, profilul cumpărătorilor s-a modificat în ultimele două luni din cauza situației pandemice devenind tot mai expectativi și dorind **să știe** dacă pot sau nu participa la evenimentele de anvergură, influențând direct vânzările de bilete care acum s-au oprit inertic.

De asemenea, dorim să menționăm că suntem în contact și cu ceilalți organizatori de festivaluri din România și, într-un cadru informal, sunt și aceștia în asentimentul celor descrise mai sus în această adresă.